

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
STADION SPORT TAGÓVODÁJA

„MOZGÁSMŰVELTSÉG FEJLESZTŐ ÓVODAI NEVELÉSI”

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

KÉSZÍTETTE: A MIÓVI STADION SPORT TAGÓVODÁJÁNAK NEVELŐTESTÜLETE

HATÁLYOS: 2024. SZEPTEMBER 1.

2024.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Mozgásműveltség fejlesztő óvodai nevelési program tartalmi felépítése

Tartalomjegyzék

1. HELYZETELEMZÉS	4
2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	4
2.1. GYERMEKKÉP	5
2.2. ÓVODAKÉP	5
3. NEVELÉS CÉLJA	5
4. NEVELÉS FELADATRENDSZERE	6
4.1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS, EGÉSZSÉG ÓVÁSA	7
4.2. A KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK:	7
4.3. A KULTURÁLT ÉTKEZÉS SZOKÁSÁIRA NEVELÉS:	7
4.4. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	7
4.5. ÉRTÉKELÉS:	8
4.6. FEJLŐDÉS NYOMON KÖVETÉSE	9
4.7. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA	9
5. MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZRENDSZERE	10
5.1. KÖRNYEZET	10
5.2. ÉPÜLET, UDVAR	10
5.3. SZEMÉLYI KÖRNYEZET	10
6. ÓVODA KAPCSOLATAI	10
7. TEVÉKENYSÉGEKET SEGÍTŐ ESZKÖZ (TÁRGYI KÖRNYEZET)	11
8. TERVEZÉS	11
9. NEVELÉS FELADATRENDSZERE	11
9.1. HETIREND, NAPIREND	12
10. TEVÉKENYSÉGEK	13
10.1. JÁTÉK	13
10.2. TANULÁS	14
10.3. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	14
10.4. MOZGÁS TEVÉKENYSÉG	14
10.5. VERSELÉS-MESÉLÉS	17
10.6. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA	18
10.6.1. MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA	18
10.7. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC	18
10.8. KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	18
11. A GYERMEKEK FEJLETTSÉGI SZINTJÉNEK MUTATÓI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	19

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

11.1. TESTI FEJLETTSÉG, MOZGÁS	19
11.2. SZOCIÁLIS MAGATARTÁS	19
12. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	20
13. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA	20
14. BALESET-MEGELŐZÉS ÉS ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS	20
15. DIFFERENCIÁLÁS.....	21
16. INKLUZÍÓ	22
16.1. INTEGRÁCIÓ	22
16.2. AZ ÓVODÁNKBAN MEGVALÓSULÓ - INTEGRÁLT - NEVELÉS.....	22
16.2.1. AZ INTEGRÁLT FEJLESZTÉSBEN RÉSZT VEVŐ ÓVODAKÉNT.....	22
16.2.2. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK INTEGRÁCIÓJA.....	22
17. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	24

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

---

1. HELYZETELEMZÉS

Miskolc Bulgárföld városrészén található a MIÓVI Stadion Sport Tagóvodája, amely 1975-ben épült. Területe 5281 m², mely nagy zöld udvarral rendelkezik, számtalan mozgáslehetőséget nyújtó mászókaival, hintákkal, színes téri tájékozódó képességet fejlesztő aszfaltra festett játékokkal. A Stadion Sport Óvoda nevet 2011 –ben vette fel, mely egy plakettel és felirattal is láthatóvá vált az óvoda déli főbejáratánál. Óvodánkban, 1990-ben kezdődött a megújulási törekvés mely során az itt dolgozó pedagógusok munkája – gyakorlati kipróbálás, együttgondolkodás- segítette a program kidolgozását, mely 1997-ben készült el. Az épület energetikai felújítása és bővítése 2021-től 2023-ig tartott, mely során még egy csoportszobával, és tornaszobával gazdagodott óvodánk. Sportóvodaként nagy vágyunk teljesült azzal, hogy a mozgástevékenységeket nagyobb helyen és meglévő eszközparkunk bővülésével, rendszeres használatával végezhethjük.

Óvodánkban alkalmazott pedagógiai programunk tartalmi elemei:

A gyermekek biológiai fejlődése, mozgásfejlődése, elsősorban rendszeres testmozgással, testedzéssel biztosítható. Az óvodai nevelés célja az óvodáskorú gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségfejlődésének segítése. A gyermek fejlődése számos tényező együttes hatásának eredménye. Az egészséges életmódra, az egészséges életvitel igényére nevelés ebben az életkorban kiemelkedő jelentőséggel bír. A 3-7 éves korosztály lételeme a mozgás, *így a gyermekeket* nem kell motiválni a mozgásra, hiszen nem tud nem mozogni. Miközben mozog, tapasztalatokat gyűjt, fejlődik csont- és izomrendszere, alakulnak mozgáskoordinációi, testi képességei. Gyorsabbak, önállóbbak, finomabbak lesznek mozdulatai. Egyre többféle mozgást képes elvégezni, egyre több készsége, szokása alakul, egyre inkább képessé válik mozgásának, viselkedésének tudatos irányítására, mozgásigényének elhalasztására. A gyermek mozgásigényének kielégítése, ezzel együtt harmonikus és összerendezett mozgásfejlesztésére, ezen keresztül értelmi képességének fejlesztése, különösen lényeges feladat az óvodában. A magyar pedagógia hagyományainak, értékeinek figyelembevételével a jelenkor igényére alapozva készült a Mozgásműveltség fejlesztő óvodai *pedagógiai* program.

2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Olyan óvodát szeretnénk, ahol a nyugodt, érzelem gazdag, inspiráló légkör és a tartalmas együttes munka eredményeképpen az intézmény minden dolgozója és a gyermekek is jól érzik magukat. Szeretnénk, ha a gyermekek számára a magas szakmai felkészültséggel, széles látókörrrel rendelkező, folyamatosan fejlődni képes óvodapedagógusaink a pedagógiai munkát segítőkkel együtt megteremténék a gyermeki személyiséget tisztelő, egyenlő esélyek elvén működő, biztonságot nyújtó óvodai környezetet, a gyermekek olyan jellemvonásait erősítenék, mellyel megalapoznák az élethosszig tartó tanulás igényét, és amelyek által a gyermeknek helyes énképe és önértékelése alakul ki. Fontos, hogy a 3–7 éves korosztállyal kapcsolatos szakmai tudásunk birtokában a családi nevelést kiegészítve az óvodában is biztosítsuk a fejlődés optimális feltételeit, segítsük, támogassuk a szülőket, nehézségeik megoldásában partnereik legyünk. Óvodánk legfontosabb feladata a jövőben is, hogy az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével segítse az óvodás gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkentését, együttműködő készségük és akaratuk fejlesztését.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezese@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

2.1. Gyermekkép

Programunk az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Az óvodai nevelés a fejlődő gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Figyelembe vesszük, hogy az éres genetikai adottságokon is múlik, valamint a környezeti hatások is meghatározzák. Kiemelt feladatként az egészséges életmódra nevelést határoztuk meg, hisz az életminőség alapját adja.

2.2. Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvodai nevelés a családi nevelést egészíti ki a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységével, megfelelő tárgyi, személyi környezetével biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodai nevelés funkciói (óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő) segítenek a gyermeknek elérni a kisiskoláskor pszichikus feltételeit. Cél, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása is). Az óvodai nevelésben alapelv, hogy a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezzé, a nevelés tegye lehetővé, és segítse a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását. Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez igazodniuk. Az óvodai nevelés gondoskodik: a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről. A testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő - tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség-tartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről. A nemzetiséghez tartozó gyermekek a multikulturális nevelésben integrálódhatnak. A hazájukat elhagyni kényszerülő migráns családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

3. NEVELÉS CÉLJA

A mozgás szeretetére építő életvitel, életmód megalapozása. Az óvodai nevelés célja az óvodás korú gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiség fejlődésének segítése. Ezzel a legmegfelelőbb tevékenységi formával a tervszerű, rendszeres mozgással. A gyermekek biológiai fejlődése, mozgásfejlődése, elsősorban rendszeres testmozgással, testedzéssel biztosítható. A gyermek fejlődése számos tényező együttes hatásának eredménye. Az egészséges életmódra, az egészséges életvitel igényére nevelés ebben az életkorban kiemelkedő jelentőséggel bír. Az óvodai nevelés szakasza a gyermek hároméves korában kezdődik, és addig az időpontig tart, ameddig a gyermek a tankötelezettség teljesítését meg nem kezdi. Pedagógiai programunk a családi nevelés kiegészítője. Célunk a családok aktív bevonása az óvodai nevelőmunkába, melynek kereteit rendezvényeink, közös sportélményeink adják. Biztonságos, tevékeny, élményekben gazdag óvodai élet során biztosítjuk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatását.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Inštitúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Céljaink:

- nevelésünk hatására a gyermekek önmagukhoz képest fejlődjenek, kreativitásuk szabadon kibontakozzon.
- a cselekvő, felfedező tevékenységeken keresztül a gyermekek életkoruknak megfelelő ismereteket, tapasztalatokat szerezzenek és értelmi képességeik (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) fejlődjenek.
- örömmel vegyenek részt a felfedezésben, az ismeretszerzésben, szeressék és védjék a természetet, vegyék észre és csodálkozzanak rá mindenütt a szépre. Már egészen kicsi koruktól kezdve önállóságra szoktatjuk a gyermekeket, és ezáltal elősegítjük önbizalmuk fejlődését.
- pedagógusaink és a nevelési munkát segítő kollégák példamutató magatartással és a megfelelő környezet kialakításával biztosítsák az egészséges életvitelt, a környezettudatos magatartást, a gyermekek erkölcsi, közösségi nevelését, szocializációját, képességeik fejlesztését, érzelmi világuk gazdagítását, a szép iránti vonzalmuk kialakítását.
- olyan harmonikus gyermekközösség kialakítása, amelyet egymás elfogadása, kölcsönös megértése, tisztelete és szeretete hat át.

4. NEVELÉS FELADATRENDSZERE

Feladata: A mozgás célzott fejlesztése a motoros képességek és mozgáskészségek kibontakoztatása. A gyermeknek a mozgásos tapasztalatai során fejleszteni környezetével való – közvetlen és közvetett – kapcsolatrendszerét, saját testéről szerzett információit (én-tudat alakítása). A szervezet általános, sokoldalú fejlesztésével, képzésével elősegíteni a gyermek megfelelő testi, akarat, erkölcsi tulajdonságainak fejlődését, értelmi képességeinek fejlesztését.

- Készségfejlesztés, a gyermekek mozgásos tapasztalata során a környezettel való kapcsolatrendszer kialakítása, megerősítése. A mozgás fejlesztése a motoros képességek és mozgáskészségek kibontakoztatása. A mozgásos játékok az egészséges testfejlődést alapozzák meg és segítik a szabályok betartása által az értelmi nevelést.

- A szervezet általános, sokoldalú fejlesztésével, a gyermekek megfelelő testi, akarat, erkölcsi tulajdonságainak, értelmi képességeinek fejlesztése. A megmaradt csecsemőkor (primitív) reflexek felismerése, felmérése és célzott gyakorlatokkal való leépülésének a segítése.

- Inklúzió, esélyteremtés, hátránykompenzáció az eltérő képességű és nemzetiségű gyermekek számára: Az inkluzív nevelés nem csak a fogyatékos és nemzetiségi gyermekek számára fontos, hanem minden gyermek számára, mivel elősegíti az elfogadást, a toleranciát és az egyenlőséget. Az inkluzív nevelés segít abban, hogy a gyermekek megértsék és elfogadják a különbözőségeket, és megtanulják, hogyan működjenek együtt másokkal.

- Fenntarthatóságra, környezettudatos magatartásra nevelés az óvodai élet mindennapi tevékenységei során. A kreativitás kibontakoztatására- nyitottságot teremt a természet felé, közelséget a természetes, újrahasznosított anyagokhoz.

- A néphagyományhoz kapcsolódóan átélte tevékenységek a közös élmény erejével hatnak a gyermekre, erősítik a közösséghez tartozás érzését. Nem csak érzelmi kötődés, hanem a komplex személyiség fejlődés elősegítői. Ezen belül a közös alkotás öröme – közösségformáló erő. A hagyományörzés rendszeres és tudatos beépítésével az óvodai nevelői munkába érzelmi, esztétikai, erkölcsi, ezen belül a szülőföld iránti szeretet valósul meg, az óvodai nevelés komplex részeként.

- Tehetség gondozás, differenciálás a gyermekek testi, értelmi képességeinek és egyéni fejlettségi szintjének megfelelően az óvodai nevelés minden területén.

- Ismerkedés különféle sportágakkal, (úszás, korcsolya, labdarúgás, kosárlabda, kézilabda, birkózás, ritmikus sportgimnasztika), sportközpontokkal, edzőkkel, ezáltal lehetőség adódik a

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

gyermek a képességeinek sokoldalú fejlesztésére, és a különböző szakosztályok utánpótlás csapataiba való felvételre, megtalálni mindenki számára azt a mozgásformát, amiben ügyes.

4.1. Egészséges életmódra nevelés, egészség óvása

Legfontosabb feladat:

- A gyermeki szükségletek kielégítése, a testi, lelki szükségletek harmonikus összehangolása, heti, napi, életritmus kialakítása.
- Kiemelten kell kezelni a gyermekek fejlődésének elősegítését (kulturált étkezés szokásai, egészséges, korszerű táplálkozás, pihenés, testedzés) a helyes higiéniai szokások kialakítását (tisztálkodás, WC használat).
- Az egészséges étkezési szokások megalapozása (magas cukortartalmú ételek, italok, a magas só és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve a tejtermékek fogyasztásának ösztönzése).
- A diabeteszes, ételintoleranciás, tartósan beteg gyermekek nevelése, gondozása kiemelt feladatunk.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása. Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása a szülő és a szakemberek bevonásával.

4.2. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek:

Sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a hátrányos helyzetű gyermekek integrációja, az inkluzív szemlélet kiemelten fontos. Ez a befogadó szemlélet az inkluzív szemlélet megvalósítása számunkra azt jelenti, hogy minden gyermeket a maga szintje és képességei, a várható egyéni teljesítményeinek függvényében fejlesztünk, nevelünk – a differenciálás pedagógiai módszerével. A tehetségígéretes gyermekek azonosítása, fejlesztése és a későbbi tehetséggondozás megalapozása mindennapjainkat átszövi, különösen a kiegészítő mozgástevékenységek során.

4.3. A kulturált étkezés szokásaira nevelés:

- helyes testtartás kialakítása
- esztétikus terítésre szoktatás, megfelelő teríték biztosításával
- életkortól és fejlettségtől függő étkezéshez szükséges eszközök önálló és helyes használata

Egészséges, korszerű táplálkozás:

- a gyermekek számára eddig ismeretlen ételek elfogadtatása
- különféle anyagcserezavarokban szenvedő gyermekek egyedi étrendjének megoldása
- a mindenkori folyadékigény kielégítése

4.4. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Fontosnak tartjuk, a szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlását, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának,

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezese@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozását. Óvodánk egyszerre kívánja elősegíteni a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én-tudatának alakulását, teret engedve az önkifejező törekvéseinek. Örökös Boldog Óvodaként erősítjük a gyermekek mentális egészségét, olyan nevelési háttérrel teremtünk, ahol mindenkinek esélye van rá, hogy jól érezze magát. A gyermekek érzelmi életének gazdagítása, az érzelmi állapot tartósságának fokozása, valamint az érzelmek felett való uralkodás képességének megerősítése. Az emberi pozitív személyiségjegyek tudatosítása, az óvoda valamennyi alkalmazottjának modellértékű viselkedése. Az óvoda elfogadtatása – befogadás – nagy odafigyelést igényel, bármilyen korú legyen a gyermek. A későbbiek során a gyermek, szülő és óvoda kapcsolatának meghatározója lehet. A gyermek óvodában eltöltött idejét úgy kell megtervezni, hogy mindig érezze az érzelmi biztonságot, ehhez szükséges az óvodapedagógus, és dajka elfogadó, gondoskodó segítő személye. Az egységes óvodai jelek is biztosítják a gyermek érzelmi stabilitását. Az óvodában végzett sokmozgásos tevékenységek fejlesztik a gyermek pozitív emberi magatartását, társaihoz való viszonyulását, versenyszellemet, kudarcűrést, figyelmet, türelmet, kitartást, egymás iránti figyelmességet, segítőkészséget. Az életrend és a tevékenységek lehetőséget adnak a gyermekek természetes, társas szükségleteinek kielégítésére. A modell értékű pedagógus és más dolgozói kommunikáció, bánásmód elősegíti a gyermekek különbözőségeket elfogadó, másság tisztelő szemléletének alakítását. Közös tevékenységek szervezése segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak, szokás- és norma rendszerének megalapozását. Kapjanak a gyermekek sok lehetőséget emberi és természetes környezetük megismerésére, tapasztalatszerzésre, ismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, megalapozva ezzel a szülőföldhöz való kötődést. A halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek megfelelő, specifikumfüggő nevelésének biztosítása a feladatunk. Az óvodai csoportok szervezése: A napi óvodai élet keretei között biztosított, sokmozgásos tevékenységek miatt, az azonos életkorú gyermekek csoportelosztása szükséges.

Célunk:

- A gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján.
- A különbözőség tiszteletben tartásával, egymás kultúrájának és szokásainak megismertetésével alakuljon ki, erősödjön a gyermekek identitása.
- A gyermekek szűkebb és tágabb környezetének megismertetésével a hazaszeretet érzelmi megalapozása
- Az érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes családi légkör megteremtése
- Programunk megvalósításának fontos feltétele, hogy az óvoda alkalmazottai és a gyermekek, egymás közötti kapcsolatát pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.
- A jó közérzet növeli a biztonságérzetét, nyitottabbá teszi a gyerekeket a társak felé, a szeretett felnőtt mintája követésre ösztönöz.
- A Boldogságóra-program segítségével a gyermekek önbizalmát, magabiztosságát erősítjük, amely sikerhez, ösztönzéshez és új lehetőségekhez vezet.
- A gyermekek nevelése egyénre szabott szokás és szabályalakítással, az egyéni sajátosságok figyelembevételével.

4.5. Értékelés:

Cél: A gyermek helyes megnyilvánulásainak kialakítása, pozitív motiváció biztosítása.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Az óvodapedagógus feladatai: Előmozdítsa a gyermek erkölcsi fejlődését, az értékorientált közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására.

Az értékelést fontos személyiség és közösségalkító tényezőként alkalmazza. Az óvodában a pozitív értékelés az elsődleges: A gyermekek átfogó értékelését az óvodapedagógusok elvégzik évente két alkalommal törvényi szabályozásnak megfelelően a gyermekenként vezetett személyiség naplóban, méréseik alapján. Elsődleges mérőeszköz a tudatos megfigyelés, a gyermeki tevékenységek és produktumok vizsgálata alapján.

4.6. Fejlődés nyomon követése

Programunk fontos eleme, jogszabály szerint, az óvodás gyermekek fejlődésének folyamatos nyomon követése. A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett olyan dokumentum, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát.

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció tartalmazza:

- a gyermek anamnéziséét,
- befogadás tapasztalatait
- a gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd-, mozgásfejlődés), valamint az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket
- a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,
- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógus fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatait, eredményeit
- a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
- Konzultációs lap (tartalmazza: a tájékoztatásának időpontját, a gyermek fejlődését segítő szakemberekkel való konzultációkat).
- Indokolt esetben kezdeményezzük, a szülőnél a szakszolgálat igénybevételét.
- A gyermek fejlődését tükröző gyermeki produktumokat összegyűjtjük

4.7. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodai élet változatos tevékenységei a gyermek anyanyelvi nevelését, értelmi képességeinek fejlesztését is szolgálja. E fejlesztő munkát nem szükséges külön kiemelten kezelni. A gyermeki tevékenységek mindegyike lehetőséget nyújtanak. Fontos és elkerülhetetlen a gyermek utánzó hajlama miatt az őt nevelő személyek példamutatása. A helyes és érthető beszéd fejlesztésén kívül szükséges az egyéb kommunikációs jelzésekre is ráirányítani a gyermekek figyelmét. Ezek gyakorlását az óvoda mindennapjaiban a tevékenységek segítségével kell megoldani. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés célja: az anyanyelv szeretete, ismerete a kommunikációs kedv fenntartásával, továbbá az inger- és élmény gazdag környezet megteremtésével, az érzékelés észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség, és a mozgás fejlődésének folyamatos biztosítása. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása. Időt és helyet kell adni a felnőttek és gyermekek, gyermekek és gyermekek egymás közötti beszélgetéseire. A saját gondolataik mások előtt szóban való kifejezése, és meghallgatása fejleszti a verbális kommunikációt, és a másik tiszteletére is nevel. A feladatcsoportok és tevékenységek során átadásra kerülő ismeretek tervezése, életkor és egyéni képességek figyelembevételével óvodai gyermekcsoportok keretei között történik.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

---

5. MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZRENDSZERE

5.1. Környezet

Óvodánk Miskolcon a Bulgárföldi lakótelep közepén, a DVTK, és a Városi uszoda közelében fekszik. A sportolási lehetőségek adottak. Amennyiben lehetőség van korcsolyázásra, bérelt busszal szállítjuk a gyerekeket a korcsolyapályára.

5.2. Épület, udvar

Az óvoda épületének berendezései a gyermekek biztonságát, egészségének óvását, és mozgásterének biztosítását szolgálják. A tárgyak, bútorok a gyermekek méreteinek megfelelően könnyen mozgathatóak legyenek, így ha szükséges a mozgástér növelése egyszerűbben oldható meg. Szükséges az árnyékos és napos udvarrészek, a mozgástevékenységek megtartásához az egyenletes füves területek biztosítása. Homokozók, EU szabványos mászóakák, elhelyezése gazdagítja, színesíti a gyermekek játék- és mozgástevékenységét. A kerékpározáshoz, görkorcsolyázáshoz, rollerezéshez nyújtanak segítséget az aszfaltozott területek.

5.3. Személyi környezet

Nem elegendő csak a gyermek fejlődéséhez szükséges eszközök, tárgyak biztosítása. A környezet fogalmába – ebben az esetben – beletartoznak azok az emberi kapcsolatok is, amelyek a gyermeket körülveszik. Ezt a személyi környezetet elsősorban az óvodapedagógusok, a nevelő munkát közvetlenül segítő dajkák és az óvoda többi dolgozói alkotják, de a gyerekek napi kapcsolatban állnak külső szakemberekkel is, korcsolya- és úszóedzőkkel. Összehangolt munkájuk hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez. A dolgozók elfogadó, segítő attitűdje mintát jelent a gyermekek számára. A pedagógus személyisége döntő szerepet játszik a gyermeknevelésben. A gyermekkel való kapcsolatban az óvodapedagógus személyisége teljességgel meghatározó, legyen egy olyan modell, aki sugárzó, aki közvetít – fontos a teljes érzelmi azonosulás, mert akkor hiteles és főleg csak így lehet eredményes az, amit átad a gyermekeknek. A gyermekek nagyon jól tudják venni a jelzéseket, hiszen a gyermeket érzelmei irányítják, tanulása elsősorban modellkövetés. Így az óvodapedagógus feladata az óvodai nevelés rendszerében nemcsak felelősségteljes tervező munkát igényel, hanem egyéni megvalósítást, amely a gyermekek tevékenységi formáin keresztül a fejlesztés tartalmi eszközeivel – anyanyelvi, ének-zenei, rajzolás, mintázás, külső világ tevékeny megismerése – sokoldalú, harmonikus személyiség kibontakoztatását biztosítja. Fontos az egyéni arculat kialakulása óvodán belül vagy egy-egy gyermekcsoportban. Az óvodai nevelőmunka eredményességét befolyásolja az óvoda - pedagógusok elméleti felkészültsége és belső emberi tulajdonságaik: kapcsolatképességük, nyitottságuk, empátiás érzékenységük és kooperációs képességük.

6. ÓVODA KAPCSOLATAI

Az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője. Az óvoda a szülők és gyerekek részére szakmai szolgáltatást nyújt, ennek eredményeként válik lehetővé a rendszeres mozgás. A zökkenőmentes együttműködés megköveteli a rendszerességet, pontosságot, megbízhatóságot. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait együttműködés során a segítségnyújtás családokhoz illesztett megoldásait alkalmazza. Az óvoda közelében található bölcsődékkal, iskolákkal fontos a jó együttműködés kialakítása. Rendszeres kapcsolat fenntartása a Borsod-Abaúj-

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal, és a MESZEGYI (Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény) hálózatával. Egyéb művészeti körökkel (színház, könyvtár, múzeum, bábszínház, mozi) az általuk ajánlott programoktól függ az együttműködés. Külső szakemberek: az óvodapszichológusok az óvodapedagógusoknak, dajkáknak egyéb dolgozóinknak és a szülőknek közvetlen segítséget nyújt. Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai, a kiegészítő mozgástevékenységek irányítói (pl. úszó és korcsolyaedzők). Sportlétesítmények: a mozgás tevékenységet kiegészítő testmozgások: úszás, korcsolya, labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, birkózás, ritmikus sportgimnasztika, atlétika szükségessé teszi a speciális kapcsolatok kialakítását. A zökkenőmentes együttműködés megköveteli a rendszerességet, pontosságot, megbízhatóságot.

7. TEVÉKENYSÉGEKET SEGÍTŐ ESZKÖZ (TÁRGYI KÖRNYEZET)

A gyermekek tevékenységéhez szükséges eszközök nélkül nem valósíthatók meg a kitűzött célok, feladatok. A gyermeki tevékenységet közvetlenül segítő eszközök, és a mozgás-tevékenységet segítő: megfelelő méretű, mennyiségű és minőségű torna és kéziszer. A mozgástevékenységet segítő eszközök a megfelelő méretű torna- és kézi szerek, melyeket folyamatosan bővítünk. Különös figyelmet fordítunk a gerinc- és lábdeformitások megelőzését segítő eszközökre. Játéktevékenységet segítő: a játékszer játékeszközzé funkciója által válik, vagyis az által, hogy a gyermek játéka során alkalmazza. A játékeszközök és a játékszerek egyaránt a játékot szolgálják. Játékszerek lehetnek: kész játékszerek (valóság kicsinyített modelljei), félkész játékszerek (építőelemek, különféle anyagok, amelyből eszközt készít), mindennapi élet egyes használati tárgyai. Ezek a gyakorló (vagy funkciójáték), mozgásos, dramatikus, szerep (utánzásos), építő, szellemi, népi játékok segítői. Egyéb tevékenységet segítő eszközök: a mese-vers, festés-rajzolás-kézi munka, ének-zene, népi játékok környezet megismerése - környezetvédelme, környezet-téri-formai-mennyiségi megismerése, munka jellegű tevékenységeket szolgálják. A játékszerek és más tevékenységeket segítő eszközök kiválasztása az eszközöknek a gyermek tevékenységébe való bekapcsolása az óvodapedagógustól pedagógiai tudatosságot követel. A gondosan megválasztott és a rendelkezésre álló eszközök elősegítik a gyermek személyiségének fejlődését a tevékenységek sokoldalú, sokszínű végzésével.

8. TERVEZÉS

Az óvodapedagógusnak, hogy minden gyermeket az adottságainak és képességeinek alapján az iskolai életmódra felkészítsen, tudatos tervezőmunkára van szüksége. E munka a gyermekek fejlettségi szintjének megismerése után a fokozatosság és tervszerűség elvei alapján kell, hogy érvényesüljön. Éves szinten – nevelési év – végig kell gondolni, hogy melyek azok a szokások, képességek, ismeretek, amelyek a sokoldalú tevékenységek segítségével alakíthatók, fejleszthetők, átadhatók a gyermekeknek.

9. NEVELÉS FELADATRENDSZERE

E tervezést az óvodapedagógus szervezőmunkája követi. (A jó nevelőmunka elengedhetetlen része az átgondolt szervezés.) A nevelési év keretei között, féléves időegységekre történik. A gyermekek iskolai életmódra való felkészítéséhez tudatos tervező munkára van szükség. A gyermekek fejlettségi szintjének megismerése után a fokozatosság, és tervszerűség elveit kell alkalmazni. A környezeti változások, évszakváltások ünnepek, megadják a tervezés alapját, melyekhez kapcsolódva az óvodapedagógusok ötletei adják a kezdeményezések tartalmát.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezese@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

9.1. Hetirend, napirend

A tevékenységek tervezése heti szinten történik. A tevékenységek hetirendje segíti az óvodapedagógus tervező-szervező munkáját, beleépítve a kiegészítő mozgástevékenységeket is. A hetirendet az óvodapedagógusok összehangolt munka során alakítják, mivel a kiegészítő mozgástevékenységek meghatározott napokon vannak, így hozzá kell igazítani azokat.

Hetirend	
Az óvodai kezdeményezések: <ul style="list-style-type: none"> • verselés-mesélés • külső világ tevékeny megismerése • külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalommal • rajzolás-festés-mintázás-kézimunka • mozgás • ének-zene, gyermektánc, énekes játék • Boldogságóra-program tartalmi elemei a hét meghatározott napján.	Kiegészítő mozgástevékenységek: <ul style="list-style-type: none"> • Úszás: középső csoportban heti egy, nagy csoportban heti két alkalommal (szeptembertől- május 31-ig) • Korcsolya: (lehetőség szerint) • Multisport foglalkozás (atlétika, labdarúgás, kosárlabda, kézilabda, mozgáskoordináció, birkózás, ritmikus sportgimnasztika) meghatározott napokon.

A napirend keretei között, a gyermeki szükségletek kielégítése történik, egyben segíti a napi életritmus kialakítását. A napirend három fő részből áll: délelőtti, déli, délutáni. Mindig előfordul, hogy egy dominánsabb tevékenység, az óvodapedagógus részéről nagyobb odafigyelést, komplex tervezést igényel. A napi tevékenységeket úgy kell megszervezni, hogy a gyerekek minél több időt tölthessenek a szabadban. A játék, munka esetében, konkrét témák, tevékenységek, a mozgásnál (teljes nevelési évre átgondolva) a mozgásanyag heti időegységre lebontva kerül tervezésre. A kiegészítő mozgástevékenységek mozgásanyagát a tevékenységet irányító óvodapedagógus vagy a külső szakemberek határozzák meg havi szinten. A tanulás, mint tevékenység – külön nem kerül tervezésre – beépül, jelen van az óvodai élet mindennapjaiban. A tevékenységek tervezésénél is nélkülözhetetlen a pedagógiai tudatosság - pedagógiai alapelvekre épül - és a gyermekek egyéni fejlődési ütemének és életkori sajátosságainak figyelembevétele.

Időkeret		Állandó tevékenységek
Délelőtt	6.30-7.00	Gyülekezés összevont csoportban, játék,
	7.00-10.15	Folyamatos tízórai, kezdeményezés, közös beszélgetések a szőnyegen, mindennapos mozgás, mindennapos mese. Szabadon választható tevékenységek. Kiegészítő mozgástevékenységek
	10.15-11.45	Készülődés, öltözködés. Játék, séta a szabadban.
	11.45-13.00	Készülődés az ebédhez: terítés, tisztálkodás, ebéd. Tisztálkodás, előkészület a pihenéshez.
Délután	13.00-14.30	Pihenés.
	14.30-16.30	Teremrendezés, tisztálkodás. Uzsonna. Játék a szabadban, vagy a csoport szobában.
	16.30.- 17.00	Játék a csoportszobában összevont csoportban

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

---

10. TEVÉKENYSÉGEK

10.1. Játék

Legfőbb tevékenységi forma, mely az egész óvodai nevelést átszövi. A gyermek ennek során szélesíti látókörét, szociális tapasztalatra tesz szert, megismétli, és alkotó módon kombinálja a környező élet jelenségeit. Az óvodapedagógus feladata, biztosítani a megfelelő légkört, helyet, időt, eszközöket.

A játék folyamatában az óvodapedagógus jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. A szervezésben legnagyobb lehetőséget a szabad játék kap, de kiemelt jelentősége van a nevelésben minden tájékozódó, kreativitást fejlesztő, élményt adó játéktevékenységnek.

Játékfajták:

- Gyakorló vagy funkciójáték:

Játékszerekkel, különféle anyagokkal végzett gyermeki manipulációk. Ebben a játékban elsősorban az eszközök tulajdonságaival, tárgyak egymáshoz való viszonyulásával, működésével ismerkednek a gyerekek.

- Építő játék

A gyerekek különféle hasábokból, konstrukciós játékokból, építő elemekből építményeket, játékszereket, tárgyakat hoznak létre. Az elkészült modelleket a gyermekek gyakran használják egyéb játékaikban.

- Szerep (utánzó) játék:

Ebben a játékban a gyermekek tapasztalataikat, eddigi ismereteiket, elképzeléseiket, hozzájuk fűződő érzelmeiket jelenítik meg. A felvállalt szerepen keresztül ábrázolják a valóságból számukra lényeges mozzanatokot. E játék segíti az emberek közötti társas kapcsolatok fejlődését, az aláförendelt szerep elfogadását.

- Dramatikus játék:

A gyermekek elsősorban irodalmi élményeinek szabadon választott, kötetlen formában, történő feldolgozása a dramatikus játék. A mesék hőseinek vagy a szerepben ábrázolt személynek a tipikus vonásait reprodukálják. Segíthet az emberi kapcsolatok formálásában, viselkedési minták elsajátításában, negatív élmények feldolgozásában.

- Mozgásos játék:

Domináns eleme az aktív mozgás. Ezek a játékok felölelik a gyermek mozgásának minden formáját, és ezek kombinációját. Segítik a mozgásfejlődést, téri tájékozódást.

A mozgásos játékok tartalmának gazdagsága, a feladatok változatossága, és életszerűsége, a mozgások széles skálája, intenzitása és szellemi fejlesztő hatása miatt fontos az óvodai nevelésben.

- Szabályjátékok:

A játéktevékenység meghatározott eredmény elérésére irányul. A szabályok betartása, morális magtartási követelményeket visz be a gyermekek tevékenységébe. A feladatok megoldása közben jelentkezik először a gyermekeknél az önértékelés mozzanata.

- Népi játékok:

Tartalma, formája rendkívül sokrétű. Visszatükrözi az adott nép életmódját, gondolat-és érzésvilágát.

Fő típusai: Énekes-táncos játékok, mondókás-, dramatizáló-, társas és vetélkedő-, mozgásos játékok. A népi játékok az óvodai élet különböző tevékenységi formáiban is jelen vannak.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

A játék témája:

A valóságnak az a jelensége vagy jelenség csoportja, amely visszatükröződik a gyermek játékában. Forrása mindig a valóság, a gyermek élményei. A csoportos játékhoz azonos egyéni élményekre van szükség. Az óvodapedagógusnak meg kell találni a lehetőségeket, hogy a gyermekek közös élményekben is részesüljenek. Az óvodapedagógusnak az adott gyermek és gyermek csoport fejlettségének megfelelően kell a játékot fejleszteni. A játéktevékenység a hét minden napján jelen van.

10.2. Tanulás

A tanulás, mint folyamat a gyermek egész napi óvodai életében nyomon követhető. A tanulás célja a gyermek kompetenciájának fejlesztése, attitűdök erősítése, és a képességek fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás formái: utánzásos, minta és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás, spontán játékos tapasztalatszerzés, cselekvéses tanulás, a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, gyakorlati problémamegoldás, kezdeményezett tanulás.

Az óvodai nevelés feladata, hogy fejlessze a gyermekekben a tanulás motívumait, kialakítsa a tanulást, mint tevékenységet. A tanulás az óvodáskor végére az óvodai élet sokszínű tevékenységeinek segítségével válik általában teljesen elkülönült önálló tevékenységi formává. Az óvodai nevelés célja ezzel az iskolai beilleszkedés közvetett segítése.

Tanulás a játék motivációs bázisára támaszkodik. Az óvodás gyermek tanul, még játszik, és játszva tanul. A tanulás - mint folyamat - a gyermek egész napi óvodai életében nyomon követhető. Az óvodai nevelés feladata, hogy kifejlessze a gyermekekben a tanulás motívumait, – az ismeretek és készségek elsajátításának igényét – kialakítsa a tanulást, mint tevékenységet. Az ismeretek, jártasságok, készségek tudatos elsajátítása az óvodás gyermek tanulásában – egyéni fejlődési ütemének megfelelően – egyre inkább előtérbe lép. A tanulás az óvodáskor végére – óvodából iskolába való átmenet – az óvodai élet sokszínű tevékenységeinek segítségével válik általában teljesen elkülönült önálló tevékenységi formává.

10.3. Munka jellegű tevékenységek

Önkiszolgálás: a gyermek saját személyének kiszolgálása az egészséges életmód kialakítása, önként végzett tevékenység, tapasztalatszerzés, készség és képességfejlesztés lehetőségét teremti meg. A munka jellegű tevékenységek a felnőttel együttműködve, pozitív megerősítéssel játékos formában a „munkafolyamatok” fokozatos bevezetésével oldhatók meg (önként vállalt naposi munka 5 éves kortól) itt az óvodapedagógus pozitív megerősítése szükséges. A munka jellegű tevékenységek a személyiségfejlesztés fontos formái. A gyermekekre bízott feladatok elvégzésének figyelemmel kísérése következetességet kíván az óvodapedagógustól.

10.4. Mozgás tevékenység

A gyermekek mozgásigényének kielégítésére, képességeik fejlesztésére indokolt bonyolultabb, nagyobb erőfelfejtést, figyelmet igénylő gyakorlatok beiktatása. Az óvodapedagógus a testgyakorlatok végrehajtásának fokozatait, fajtáit a gyermekek képességeihez igazodva állítja össze.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

A gyakorlatok nehezítése, bonyolultabbá tétele, kéziszerekkel és tornaszerekkel történik. A labda mindig jelen van a foglalkozásokon. A gyermekek állóképességének fejlesztése érdekében a játékok tervezésénél az utánzó, futó-, fogó-, és versenyjátékok dominálnak. Játékban gazdagabb, kötetlenebb, de fegyelmezett légkörű, foglalkozásmodellekben szükséges dolgozni. Egész év folyamán fontos a mozgásos játékok alkalmazása. E játék során ügyesednek, önbizalmuk nő, bátorságra tesznek szert, hozzászoktatja őket a szabályok betartásához, önuralomhoz.

A test deformitásának megelőzése és annak ellensúlyozása:

A lábboltozat és a talpboltozat süllyedése a hanyag testtartás megakadályozása a gyermek izomzatának sokoldalú megerősítésével történhet. Szükség van a lábboltozat, talpboltozat süllyedése ellen ható, boltozaterősítő gyakorlatokra. Helyes testtartás kialakítását segítő gyakorlatokra. Ezek a tevékenységek keretébe épülnek be.

Rendszeres mozgásra szoktatás elvei:

Ahhoz, hogy a gyermekek jól érezzék magukat a rendszeresen végzett szervezett keretek között végrehajtott sokirányú mozgásban, a mozgásról szerzett pozitív élményeiket kell megerősíteni. A fejlesztésnél figyelembe kell venni az egyéni adottságukat, és képességeiket, mindennek a fokozatosság elvével kell együtt járnia. A fokozatosságnak és türelemnek kell érvényesülni a kiegészítő mozgástevékenységek foglalkozásainak ráhangolásánál. Döntő feladata a gyermeki szervezet sokoldalú, arányos fejlesztése, a vázizomzat erősítése, a helyes testtartás kialakítása, mozgásigény kielégítése, társaikra figyelmesség gyakorlása. A tevékenységek szervezésénél az egyéni szükségletek és képességek figyelembevétele kiemelten fontos.

A mindennapi mozgás feladata: a szervezet felfrissítése, megmozgatása. Anyaga lehet a már megismert gimnasztikai gyakorlatok, mozgásos játékok, kettő kombinációja, valamint zenés gimnasztika. A mozgás tevékenység keretei között olyan tervszerű, rendszeres ráhatásra kell törekedni, hogy a testgyakorlatok tudatos alkalmazásával, a személyiség sokoldalú fejlesztésével, a motoros képességek és mozgáskészségek kibontakozását, a mozgásműveltség fejlesztését szolgálja. A sajátos feladatok részfeladatokra történő bontással oldhatók meg. Felismerve a csecsemőkori reflexek leépítésének lehetőségeit a mindennapi mozgás során alkalmazzuk Stephen- Sarlós Erzsébet által kidolgozott, és bevált program elemeit, társítva a DSZIT tornával.

Testi fejlődés biztosítása:

Összes szervek, szervrendszerek funkcionális tulajdonságainak javítása. Vázizomzat sokoldalú, arányos erősítése, fejlesztése.

Motoros képességek fejlesztése: kondicionális (állóképesség), koordinációs (téri tájékozódás, egyensúlyérzék, ritmuskészség), mozgékonyosság, hajlékonyosság.

Mozgásműveltség kialakítása, jártasság, készség szintjén: mozgásos cselekvések, gazdaságos végrehajtási módjának elsajátítása, mozgásos cselekvések szép kivitelezése. Mindezekkel összefüggő elméleti ismeretek elsajátítása.

Játék, versenyigény felkeltése, kielégítése:

A gyermekeknek a befogadás idejétől kezdődően az óvodapedagógus lehetőséget teremt az együtt mozgásra (mindennapi mozgás). Cél a belső igényből fakadó mozgás pozitív érzelmi töltöttsége, megerősítése. Elsősorban a játékos utánzó mozgások dominálnak. A labda, mint játékeszköz mindig legyen jelen.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Kiegészítő mozgástevékenységek

A legfontosabb itt is az érzelmi ráhangolódás, a kiegészítő mozgással is a gyermek önálló tapasztalatszerző lehetőséget kapnak. A tevékenység során jártasak lesznek az adott mozgás terén, idegen környezetben megtanulnak mozogni, viselkedni, kommunikálni.

- Úszás: megtanulásának alapja a vízszertet kialakítása. Célja a gyermekek vízbiztonságának megteremtése, egy úszásnimmel való ismerkedése. A jobb keringési rendszer, a megerősödött izomzat, az átmozgatott ízületek, mind- mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyerekek mozgás és vázizomzata fejlettebb legyen. Ritkábban betegszenek meg, a légúti fertőzések veszélye is csökken, egészségesebbé, edzettebbé válnak az úszás segítségével.
- Korcsolya: a jéghez való szoktatás, a jégen való biztonságos közlekedés, egyensúlyérzék fejlesztése.
- Labdajátékok: A labdás gyakorlatok fejlesztik a testi- és idegrendszeri funkciókat, a szem-kéz és szem-láb koordinációt, továbbá hatással vannak a térbeli tájékozódás fejlesztésére és a gömbérzék fejlesztésére. A kisgyermekkorú labdás gyakorlatok nagy hatással lehetnek a mozgások térbeli és időbeli érzékelésére és pontosítására. A fejlesztő mozgásos játékok közül a legnépszerűbbek a különböző labdajátékok, például a foci, nem véletlenül. A foci hatása a fejlődésre, a gyerekek életének szinte minden területére kihat, természetesen pozitívan. A foci, mint sport segít levezetni a felesleges energiát, növeli az erőnlétet, fejleszti a mozgást és koordinációt, együttműködésre nevel. Továbbá a foci előnyei közé tartozik az is, hogy a csapatjáték által a gyerek egy közösség része lehet: megtanul beilleszkedni, csapatban gondolkodni, új barátokat szerezni, illetve a „valahová tartozás” érzése magabiztosabbá is teheti őt. Sportolás hosszútávon elősegíti az egészséges életmód elsajátítását. A sporttevékenység, főként a csapatsportok, elősegítik az összetartás és összetartozás érzését, és megtanulják tisztelni egymást, illetve az ellenfelüket is. Mindez kedvezően hat a szocializációra, a gyerek könnyebben fog tudni beilleszkedni egy új közösségbe a későbbiekben. Emellett erősödik az önbizalma.
- Atlétika: Óvodás korban a testi képességek, a fizikai erőnlét fejlesztése, valamint mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése is elengedhetetlen szerepet töltenek be a gyermekek életében. A mozgás sokoldalú tevékenység, amelynek feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. A testnevelési foglalkozásokon túl jelen van a szabad játékban, környezeti és esztétikai nevelés, valamint a gondozási és önkiszolgáló tevékenységekben is.
- Mozgáskoordináció: A kicsiknél a képességfejlesztés, a koordináció, a kondíció alakítása, a különböző mozgások megtanulása fontos. Szökdelnek, ugranak, futkároznak sorversenyek, váltóversenyek vannak, mindezek játékos formában. A mozgás a gyermekek lételeme, mely a személyiség egészét fejleszti, ezáltal maximálisan ki kell elégíteni. Ezt a különböző mozgásos tevékenységek szolgálják. A gyermekkorban végzett mozgás az egészségmegőrzés alapja. A mozgásos cselekvésen, játékon keresztül tapasztalja meg a gyermek önmagát, társait és az őt körülvevő világot. A mozgás élménye segíti énképének formálódását. Az egészséges gyermek fejlődésében a mozgásfejlődés bázisán alakulnak ki az író- rajzómozgások, valamint a beszéd. A helyes irányú testi nevelés érdekében szükséges a gyermekek szomatikus és pszichés fejlődése, törvényszerűségeinek ismerete. a gyermekekkel való rendszeres foglalkozás, mely hatással van további fejlődésére. A mozgáskoordináció nem más, mint a mozgás egy sajátossága, annak optimális és célszerű, tér- és időbeli végrehajtása. A mozgáskoordináció olyan sajátos feltételrendszer, melynek fontos szerepe van a mozgásszabályozás létrejöttében, adott feltételeknek megfelelően.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

A mozgáskoordináció fejlesztésére a legtöbb természetes mozgás alkalmas. Olyan testgyakorlatokkal, mozgásformákkal lehetséges, melyek váratlan körülményeket teremtenek, több megoldási lehetőséget tesznek lehetővé, és a megszokottól eltérő módon hajtjuk végre. pl: összetett feladatsorok, különböző sebességgel haladó tárgyak követése, kis alátámasztási felületen végzett testgyakorlatok, gyors irányváltoztatást igénylő helyzetek. A határozott formájú gyakorlatoknál a figyelmet kiváltó gyakorlatok segítik elő legjobban a mozgáskoordináció fejlesztését. (téri tájékozódó képesség, kinezetikus érzékelés, reakcióképesség, ritmusérzék, egyensúlyérzék, gyorskoordináció, állóképességi koordináció.

- Ritmikus sportgimnasztika: A ritmikus gimnasztika egy olyan komplex és harmonikus mozgások zenére történő gyakorlása, mely nagymértékben fejleszti a gyermekek mozgáskoordinációs készségét. Elsajátítják a balett és a művészeti torna alapmozgásait. Játékosan ismerkednek meg a különböző kéziszerekkel, mint labda, karika, szalag vagy buzogány. Helyes testtartásra, harmónikus és esztétikus mozgásra, ügyességre nevel. Fejlődik a gyermek: mozgáskoordinációja, koncentrációja, egyensúlyérzéke, szép érzéke, ritmus-és hallás érzéke, térorientációja, mozgásszervek működésének javulása, laza rugalmas izmok, kötőszövetek, így jobban elérhető a kívánt ízületi mozgékonyosság.
- A kosárlabda edzések célja: az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságokat figyelembe véve, speciális tematika alapján a kosárlabda alapjainak megismertetése és megszerettetése játékos formában és a sportjáték szabályainak, technikai elemeinek elsajátítása. Pozitív hatásai: Mozgáskoordináció-javítása, fejlesztése, labdaérezékelés fejlesztése, gyorsaságfejlesztés, kosárlabda technikai alapok elsajátítása, mindezt játékos formában.
- Birkózás: A birkózás fontos a motoros képességfejlesztésben. Olyan elemeket tanulhatnak a gyermekek, melyeket a hétköznapi életben is tudnak használni, mint például az esések, tompítások, melyekkel komolyabb sérüléseket is meg tudnak előzni. Főként a nagy mozgások fejlesztését segíti elő, amely fontos a mozgáskoordináció szempontjából. Ezek mellett erősítő hatású is, és az állóképességet is fejleszti. A gyorsaság és a nyújtó gyakorlatok fejlesztése szintén előnyös a gyermekeknek ebben a korban.

Ezen tevékenységek tervezését, irányítását szakedzők végzik heti rendszerességgel.

10.5. Verselés-mesélés

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés eszköze. Beszéltető környezettel, helyes minta és szabálykövetéssel minden tevékenységben jelen van. Általa fejlődik a gyermek önkifejező képessége, természetes erkölcsi tulajdonságai.

- Verselés: A kisgyermekek a vers iránti fogékonysága azon alapszik, hogy a ritmus és a hangzása, amely megragadja, ugyanahhoz az érzékletes, érzelmekkel átszőtt, élményközeli témához tartozik, mint a mozgás, amelyet helyettesít, és a hangulat, amelyet kifejez.
- Mesélés: Az óvoda gyermek otthonos ebben a világban. Sokféle helyzetet kínál, amelyben a gyermek áttételesen követheti vágyait.

Előadásmódja az óvodapedagógus részéről megfelelő felkészültséget követel. A csoportokban a mese, vers hallgatásának állandó helye van. A megfelelő ráhangolást és a nyugalmat az óvodapedagógusnak kell megteremteni. Kiválasztásakor mindenkor a gyermekek fejlettsége a meghatározó. Tartalmát tekintve lehet évszak hangulatát kifejező, állatokról szóló, tréfás humoros hangulatú, tündérvilágot megjelenítő, ünnepek köszöntését szolgáló. Válogatása elsősorban a magyar népköltészet és népmese világából történjen, helyes arányát megtalálva a klasszikus és a kortárs gyermekirodalmi alkotások megismertetésének.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elemezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

10.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermekek firrás közben magukban a mozgásban és a mozgás eredményeképp létrejött vonalakban és színekben találják meg örömeiket. A firrás, mint „mozgásos játék” a kézügyesség fejlesztése szempontjából nagyon jelentős. A mozgástevékenység során alkalmazott labdás technikai elemek az ecset és ceruzafogás megfelelő elsajátítását segítik. A gyermekek saját testükről szerzett tapasztalatai az emberábrázolást teszik pontosabbá. A szükséges eszközök használata során lehetőség nyílik megismerésükre, gyakorlás közben a helyes használatukra.

10.6.1. Mintázás, kézi munka

Agyagozás, gyurmázás, tépés, vágás, ragasztás, varrás, térplasztika, építés jelenti ezt a tevékenységet. Közben fejlődik a kéz finom mozgása, a megfigyelő, problémamegoldó és egyéb képességei a rész és egész viszonyának térbeli megértése, térbeli tájékozódás a háromdimenziós látásmód kialakulása. A népművészeti motívumok, technikák alkalmazásával, a szín- és formavilágot ismerhetik meg. Ezek a tevékenységek az óvodai élet mindennapjaiban valósulnak meg, a csoportszobában állandó helye van és rendelkezésre állnak a különböző eszközök. A megvalósításra a hét mindennapján biztosítani szükséges a megfelelő időt, helyet, eszközt. A pedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás, és a kézimunka technikai elemeivel és eljárásaival.

10.7. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az éneklés, zenélés, felkelti a gyermekek érdeklődését, formálja a zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. A gyerekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit. A zörejek egyéb hanghatások, általában mozgással együtt jelennek meg, ezáltal a hallás- és ritmusérzék fejlesztés, komplex módon érvényesül. Fontos a tiszta éneklési készség fejlesztése, természetes énekhang hallása, a zenei hangok felfedeztetése. Az énekes népi játékok, és az igényesen válogatott kortárs művek a zenei kreativitás és képességfejlesztés fontos eszközei. A zenélés, éneklés a napi tevékenység részévé kell, hogy váljon. A zenehallgatási anyag választásánál figyelembe kell venni a gyermekek nemzetiségi, etnikai hovatartozását.

10.8. Külső világ tevékeny megismerése

E tevékenység keretei között a gyermekek az őket körülvevő valóságos világ összefüggéseit ismerik meg. Az óvodába lépés pillanatától fontos a tér, mennyiség, a forma azonosságainak, különbözőségeinek, összefüggéseinek megfigyeltetése, megértetése. A matematikai tartalom mindent átfog, áthat, és állandóan jelen van a tevékenységekben. Legfontosabb elv, mindent a természetes környezetben megfigyeltetni, az összefüggéseket, változásokat megértetni és ez által megfelelő ismeretekhez juttatni a gyermeket. A gyermeket körülvevő világ személyes megtapasztalása, szerepek magatartási módok megtanulása, környezeti értékek felismertetése, fogalmak tisztázása, a tudatos felelősségteljes cselekvés kialakítása, a környezet védelme érdekében. Az időjárás, és a természet változásainak megfigyelése, és folyamatos nyomon követése, állatok, növények tulajdonságainak, életmódjának megfigyelése, gondozása, anyagok tulajdonságainak megismerése. Az óvodai élet mindennapjaiban valósulhat meg a gyermek vagy felnőtt kezdeményezésére alapozva. A szabadban folytatott tevékenységek a tapasztalás közvetlensége révén az élmény hitelességét biztosítják. A tapasztalás lehetőséget ad a néphagyományok, szokások a családi és tárgyi kultúra értékeinek megismerésére, majd az ismeret tevékenységben való alkalmazására.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Társadalmi változások megfigyelése

A gyermekek figyelmének ráirányítása a szűkebb és tágabb környezet jelenségeire, és az ott élő emberek életmódjára, kultúrájára. A lakókörnyezet közvetlen megismerése segítséget ad a könnyebb eligazodásban, biztonságot teremt számukra. Viselkedés minták gyakorlása közösségen belül. A felnőttek által végzett munka jellemzőinek megismerése.

Természet védelme

Meg kell értetni a gyerekekkel, hogy a saját életterük védelme, gondozása egészségesebbé teszi fejlődésüket. Így a közvetlen és közvetett környezet tisztaságának és annak megtartásának felismertetése. A természet védelme, gondozása.

Matematikai tartalom:

Az óvodai matematikai nevelés az óvodai nevelés része, hozzájárul a gyermeki személyiség alakulásához, a képességek fejlesztéséhez, alapot biztosít az iskolai tanuláshoz. A matematikai nevelést folyamatként értelmezzük. Anyagát elsősorban nem ismeretek alkotják, hanem gondolkodásfejlesztést jelent, cselekvéses és gondolati tevékenységeket tartalmaz.

11. A GYERMEKEK FEJLETTSÉGI SZINTJÉNEK MUTATÓI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

11.1. Testi fejlettség, mozgás

A megtanult mozgások tökéletesebbek, összerendezettebbek lesznek, megjelennek a mozgáskombinációk. Megtörténik hét éves korra az első alakváltozás. A gyermekek ugyanazt a mozgást egyre több kombinációban és egyre több feladathelyzetben képesek felhasználni. Állóképesek, erősek, gyorsak, ügyesek, lazák, szervezetük ellenálló.

11.2. Szociális magatartás

A gyermekek képesek megfelelni bizonyos alkalmazkodási követelményeknek, Környezetükkel való kapcsolatrendszerük széleskörű. Nagy a nyitottságuk, közvetlenségük társaik és a felnőttek irányába. Szívesen vesznek részt a közös tevékenységekben. Képesek szerepek kiosztására, döntéshozásra. Saját maguk és táraik kiszolgálásában önállóak. Egymással és a felnőttekkel szemben udvariasak, türelmesek. A gyermekek tevékenységében egyre inkább elhatárolódik a játék a feladattól. Feladatvégzés közben figyelme kevésbé elterelhető. A kapott feladat elvégzését előbbre valónak tekinti minden más tevékenységnél. Pozitív emberi magatartás, társaikhoz való viszonyulás, segítőkészség, figyelmesség jellemzi személyiségüket. Kialakul az egészséges versenyszellem.

Gazdag ismeretekkel rendelkeznek a többféle és több oldalról történő megtapasztalás segítségével. Saját testükről szerzett információik széleskörűek, előtérbe kerül az ismeretszerzés igénye. Megismerő funkcióik magas szintűek. Óvodai és külső környezetben magabiztosan mozognak, könnyen teremtenek kapcsolatot. Bátran kommunikálnak a felnőttekkel és társaikkal. Minden helyzetben képesek megértetni magukat. Tisztán, érthetően, választékosan beszélnek. Aktív szókincsük – a széles körű tevékenységek segítségével- gazdag. Értik és használják a különféle metakommunikációs jelzéseket. Ennek fejlődéséhez a sokmozgásos tevékenységek nagymértékben hozzájárulnak. E szakmai program segítségével a gyermek személyisége olyan széles körű fejlődést mutat, hogy bármilyen szakmai program alapján dolgozó iskolában képesek eredményesen helyt állni.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

---

12. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái:

Az óvoda a családdal szorosan együttműködve szolgálja a gyermekek fejlődését. Az óvodai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül. A szülő tud legtöbbit a gyermekéről, ő ismeri legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit, viszont az óvodapedagógusnak van olyan szaktudása és korosztályi tapasztalata, mely alapján hathatós segítséget tud nyújtani a gyermek fejlesztéséhez. Korrekt, partneri együttműködésük elengedhetetlen a gyermek harmonikus fejlesztése érdekében. A szülői munkaközösség az óvodai közösség szerves része. Munkájukat az igazgató és a csoportos óvodapedagógusok segítségével munkaterv alapján végzik. Nevelési év elején a szülők 5 főt választanak maguk közül, akik egy főt választanak a szülői szervezet elnökévé.

Az eredményes együttműködés legfontosabb feltételei:

- Kölcsönös bizalom a család és az óvoda között, nyílt őszinte együttműködés.
- Az óvodának tiszteletben kell tartani a család világnézetét.
- A szülőnek éreznie kell, hogy gyermekét szeretik az óvodában.
- A szülő és az óvodapedagógus is érezze, hogy számítanak a véleményére, kölcsönösen tiszteletben tartják egymás nevelési elveit.

13. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA

Óvodánk óvodapedagógusai közreműködnek a gyermekek veszélyeztetettségének felmérésében, megelőzésében és megszüntetésében. Ennek során, amennyiben a veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, segítséget kérünk, együttműködünk a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal. A nevelési év kezdetekor írásban tájékoztatjuk a szülőket a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről, elérhetőségének helyéről, idejéről. A gyermekvédelmi felelős figyelemmel kíséri az óvodában folyó gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységet, segíti a gyermeki jogok érvényesülését. A nevelési intézmény igazgatója felel a gyermekvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, a gyermekvédelmi jelzőrendszernek a köznevelési intézményhez kapcsolódó feladatai koordinálásáért.

14. BALESET-MEGELŐZÉS ÉS ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

Az év megkezdésekor, illetve szükség szerinti gyakorisággal (pl. kirándulás előtt) az életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően ismertetjük a gyermekekkel az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó szabályokat. Felhívjuk a figyelmüket a veszélyforrásokra. Az ismertetés tartalmát dokumentáljuk.

Balesetvédelmi oktatás rendje:

A folyosókon való közlekedés szabályai:

- futás a csúszós burkolat miatt nem megengedett,
- jobb oldalon való haladás,
- radiátor, padok, öltözőszekrény mellett fokozott figyelem a balesetveszély miatt,
- ajtók mellett fokozott figyelem,
- lépcsőn való közlekedésre kiemelt figyelem.

Játékok, eszközök használatának bemutatása, figyelem felhívása a pontos kezeléshez.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Öltözőkben, mosdókban való fegyelmezett viselkedés:

- mosdóban a csapok mellett egymás testi épségére való figyelem
- lecséppent víz esetében dajka néniknek szólni szükséges, hogy feltörölhesse a balesetveszély elhárítása miatt.

Közutakon való közlekedés:

- jobb oldalon haladás,
- kézfogással közlekedés.

Ágyrakás szabályainak folyamatos tudatosítása- nagycsoportban 2 gyerek visz egy ágyat.

Úszás során – közlekedés- kézfogással

- öltözőben padra nem állhatnak a gyerekek,
- medence mellett futás tilos!,
- csak papucsban lehet közlekedni,
- csak az edző utasítására lehet bemenni a vízbe,
- maguk, és társaik testi épségére vigyázni kell.

Kirándulás során:

- játékok közbeni sérülések elkerülése,
- környezetünkre figyelem, tilos szemetelni

Minden baleset, sérülés- bárhol történt az óvodában jelentési kötelezettséggel bír!

Az óvodapedagógus feladata:

A gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek – bevonásával.

15. DIFFERENCIÁLÁS

Programunkban a differenciált fejlesztés azt jelenti, hogy minden gyermek a maga módján, a maga ütemében, a maga képességei szerint tudjon fejlődni és ki tudjon kibontakozni. Véleményünk szerint a kiugró képességű gyerekek fejlesztése is ebbe a körbe tartozik, hiszen az elv azonos, mert mindenkit a maga szintje és képességei szerint kell nevelni. A kisgyermek fejlődésében nem hagyjuk figyelmen kívül az érést, amely a fejlődési folyamat sajátos, ám mindig jelenlévő jelensége. Tudjuk, hogy azérés során válik láthatóvá, hogy a fejlődés nem egyenletes, nem egyenes vonalú, felfelé tartó irány, hanem hol felgyorsuló, hol lassuló, időnként stagnáló, néha visszaeső vonulat. Legtöbbször nem tudható előre, hogy a személyiség mely összetevői fejlődnek majd „jól”, vagy mely összetevői alakulnak másképp, illetve azok mikor „hozzák be” magukat. A hagyományosan jól fejlődő jegyek és az eltérően fejlődők együttesen vannak jelen a személyiségben, valamint az egyes képességek sem egyszerre és nem egyenletesen fejlődnek.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

---

16. INKLUZÍÓ

Nevelésünkben az inkluzív azt jelenti, hogy a „minden gyerek más” elvet valljuk, és ez az elv programunk minden elemében érvényesül.

16.1. Integráció

Az integráció az inkluzív pedagógiai gyakorlatunk azon része, amely a többségtől bármilyen szempontból eltérő gyermekek elfogadását és a többséggel történő együttnevelését jelenti. Programunkban a differenciálás értelmezése az inkluzív pedagógia, ez adja az integrációs nevelésünk ideológiai hátterét. Inkluzív pedagógiánkban a cél a gyermek saját szintjének maximumára való eljuttatása.

16.2. Az óvodánkban megvalósuló - integrált - nevelés

A sajátos nevelési igényű gyermekek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegíti/elősegítheti a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelésük. Az együttnevelést vállaló intézményként többet vállalunk, magasabb értéket kínálunk a sajátos nevelési igényű gyermeknek, mint részvétet és védettséget.

16.2.1. Az integrált fejlesztésben részt vevő óvodaként

Figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit, Külön gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez. Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus, segíti.

Sikerkritérium: a gyermekek beilleszkedése, fejlődése, az együtt haladás lehetőségéhez mérten, korosztályának megfelelő.

16.2.2. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrációja

Célunk, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek léte, nevelése és fejlesztése illeszkedjen az óvodai nevelésünk egészébe. Mivel minden gyerek más, ezért szemléletünk alapja a differenciálás. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek: különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, kiemelten tehetséges gyermek. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek estében. A gyerekek fejlődésének nyomon követésekor megismerjük pillanatnyi fejlettségi állapotukat annak érdekében, hogy tovább lehessen fejleszteni őket. A kiemelt figyelmet igénylő gyerekek is különbözőek, egyediek, ezért speciális nevelési megközelítést, egyéni bánásmódot igényelnek ugyanúgy, mint bárki más. A pedagógusaink értő figyelemmel fordulnak feléjük. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknek, önmaguknak is kell cselekedniük önmagukért. Minden gyereknek joga van, életkorának és egyéni fejlettségének megfelelő szinten, tisztában lenni saját állapotával, jogaival és lehetőségeivel. Pedagógiai programunkban a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése több irányban történik: az óvodapedagógus kompetenciájánál fogva a differenciálási szintekre és a képességfajtákra vonatkozó ajánlásokat variálja az adott kisgyerek fejlettségi szintjéhez, állapotához igazítva, figyelembe véve a segítő szakkompetencia (fejlesztő- és gyógypedagógus, logopédus) útmutatásait.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése során az alábbiak szerint a szükséges pedagógiai feltételeket biztosítjuk a sajátos nevelési igényű gyermeket fejlesztő szakemberek

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

számára. Rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához; az óvoda pedagógusai, pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására, együttműködés a sérült gyermek családjával.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek nevelése a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az óvodapedagógus feladatai: A különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse. Bizonyos funkciók tartós stagnálása esetén visszatérni a gyermeknek arra a fejlettségi szintjére, ahol még biztonságosan mozog, és fokozatosan terhelve, nehezítve a feladatokat el kell juttatni őt a következő szintre. A lemaradások természetes módon történő fejlesztése sok mozgással, játéktevékenységgel. Idő és lehetőség biztosítása a hiányosan elsajátított vagy gyakorlásra szoruló ismeretek más területen való elmélyítésére, korrigálására.

Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése

A tehetség korai jelei: Vannak gyerekek, akiknél már igen fiatal korban feltűnik, hogy adottságai valamilyen területen az átlagosnál lényegesen jobbak, és ehhez sokszor a kíváncsiságnak és az akaratsnak szokatlan erőssége társul. Kiemelkedő szerepe van a családnak, az óvodának, a társaknak. Tehetségre utaló jegyek az óvoda gyakorlatában: Az óvoda a maga kiegyensúlyozott légkörével, változatos, kötetlen lehetőségeivel akarva akaratlanul felszínre hozza a többet teljesítő gyerek adottságait, képességeit.

Az óvodánknak a segítő tevékenység az adott korcsoport képességeit, adottságait figyelembe véve az alábbi területeken zajlik: vizuális tevékenységben, zenei tevékenységekben, mozgásos tevékenységben. Az óvodapedagógusi feladatok, a tehetség felismerésekor: Segítse a tehetségigéret felismerését, lehetőséget adva a gyermeknek a tehetsége gyakorlására.

Hátrányos és halmozottan hátrányos gyerekek nevelése

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység. Bármilyen hátrányos helyzetből származó lemaradás csakis szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket partnerré téve ellensúlyozható. A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodapedagógusoknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van. Az óvodai programunk jellemzője a gyermekközpontú és családorientált szemlélet, valamint az interdiszciplináris megközelítés, mely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja. Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, melyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Inštitúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

---

17. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Óvodánk a pedagógiai program megvalósítása során kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesítjük különösen az óvodai nevelésbe történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározásakor, a felvételi kérelmek elbírálásánál, az óvodai szabályrendszer megállapítása és a követelménytámasztás során. Az esélyteremtés az óvodában azt jelenti, hogy minden gyermek azonos lehetőségeket és feltételeket kap a fejlődéséhez és tanulásához, függetlenül a származásától, társadalmi helyzetétől vagy képességeitől. Az esélyteremtés fontos eleme az óvodai nevelés, mert az óvodáskor a gyermekek alapvető kompetenciáinak és képességeinek kialakítása és fejlesztése időszak. Az óvoda felelős a gyermek teljeskörű fejlesztéséért, különös tekintettel a szociális és érzelmi fejlesztésre, a kreatív és művészeti tevékenységekre, a motorikus képességekre és az előtanulási készségek kialakítására. Az esélyteremtés az óvodában hozzátartozik a differenciált pedagógiai módszerek, a differenciált tanulásszervezés, a beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekek támogatása és a hozzátartozó szolgáltatások biztosítása. Az óvodáknak elkötelezetten kell dolgozniuk az esélyteremtésért és az esélyegyenlőségért, és lehetőségeik szerint segítséget kell nyújtaniuk a hátrányos helyzetű gyermekeknek a személyes és szakmai tudás, valamint a társadalmi integráció eléréséhez. Az esélyteremtés az óvodában tehát arról szól, hogy minden gyermeket a legjobb képességeik szerint támogatnak és fejlesztenek, hogy lehetőséget kapjanak az egyenlő esélyekhez és a sikeres jövőhöz.